

Bemærkninger til foranstående forslag til folketingsbeslutning

I. Afgrænsningsforhandlingerne mellem Danmark og Den Tyske Demokratiske Republik

Spørgsmålet om fastlæggelsen af den maritime afgrænsning i Østersøen mellem Danmark og Den Tyske Demokratiske Republik (DDR) blev aktualiseret i 1985 som følge af de mellem Danmark og DDR året forinden indledte drøftelser om etablering af et formaliseret samarbejde mellem de to lande vedrørende forureningsbekæmpelse i Østersøen. Efter en første sonderende drøftelse af afgrænsningsspørgsmålet i Berlin i december 1986 indledtes de egentlige afgrænsningsforhandlinger på et møde i København i august 1987. Efter yderligere tre forhandlingsrunder – skiftevis i Berlin og i København – lykkedes det under de afsluttede forhandlinger i København medio april 1988 at opnå enighed om fastlæggelsen af grænselinien mellem Danmarks og DDR's kontinentalsokkelområder og fiskerizoner.

Ved traktaten fastlægges den maritime afgrænsning over for DDR endeligt, idet der fastlægges en fælles grænselinie for de to landes respektive kontinentalsokkelområder og fiskerizoner. Afgrænsningen falder i to dele, jf. det som bilag til traktaten vedlagte kort: En vestlig del i farvandet syd og sydøst for Lolland, Falster og Møn og en østlig del sydvest for Bornholm. Grænselinien er således afbrudt i farvandet mellem Sverige og DDR, som i juni 1978 indgik en aftale om afgrænsningen af deres respektive kontinentalsokkelområder og fiskerizoner. Den endelige fastlæggelse af endepunkterne for grænselinien mellem Danmark og DDR (de såkaldte tripunkter hvor grænselinien mødes med grænselinierne over for tredje-lande) vil finde sted efter nærmere aftale med henholdsvis Forbundsrepublikken Tyskland, Sverige og Polen, jf. afgrænsningstraktatens art. 2.

Under afgrænsningsforhandlingerne var det forståelsen mellem parterne, at den aftalte grænselinie skulle være en forhandlingslinie, som ikke byggede på noget bestemt afgrænsningsprincip. Fra forhandlingernes begyndelse

var der enighed om, at grænselinien i den vestlige del af afgrænsningen burde have et forløb, som deler farvandsområdet ligeligt mellem de to lande. For så vidt angår den østlige del af afgrænsningen – d.v.s. over for Bornholm – ønskede man fra dansk side, at den samme delingsnorm skulle være gældende, medens DDR som udgangspunkt indtog den holdning, at Bornholm som følge af sin karakter af en ø med en efter DDR's opfattelse isoleret beliggenhed i forhold til det øvrige Danmark ikke burde have fuld vægt i afgrænsningen, som snarere burde foretages på grundlag af en proportionalitetsberegning baseret på de over for hinanden liggende kysters længde. I løbet af forhandlingerne lykkedes det at nærme de modstående synspunkter til hinanden med det resultat, at der opnåedes enighed om en grænselinie, som i den vestlige del følger midtlinien mellem de to lande, og i den østlige del over for Bornholm ligeledes går langs midtlinien, bortset fra en afvigelse på grænselinien midterstykke i form af et hak ind over en del af den såkaldte Adler Grund. Denne afvigelse berører ikke væsentlige danske råstof- og fiskerimæssige interesser i området. De allerede givne danske tilladelser til efterforskning og indvinding af kulbrinter ved Bornholm berøres således ikke af grænse- dragningen, og kan derfor nu forlænges.

Af hensyn til visse danske interesser i fortsat udvinding af ral i området ved Adler Grund samt ud fra ønsket om at kunne tildele hinanden gensidige fiskerirettigheder, blev parterne enige om, at der skulle indgås visse tillægsaftaler herom, jf. den i tilslutning til undertegnelsen af afgrænsningstraktaten undertegnede fælleserklæring, som er optrykt som bilag 1. Der henvises endvidere til den som bilag 2 gengivne forståelse mellem Danmarks og DDR's delegationer vedrørende den videre procedure, som blev udfærdiget i forbindelse med forhandlingernes afslutning i København den 15. april 1988. Af denne forståelses pkt. 3 fremgår det, at fiskerijurisdiktionen i området skal udøves i overensstemmelse med traktatens bestemmel-